

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

LIII. Quòd Servator noster ibidem visus est Abrahae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

κατέπεπε διδασκαλίαν. ἥς ἔμοιβε δοκεῖ τὸ
γράμμα τῷ παρθένῳ σὺν ἀλογῶ, εἰς
ἀνεκδοτὴν διαγνωσῆν τῆς τῷ Θεοφιλεῶς ἐπιμε-
λείας. καλαμενὸν γὰρ ἡμῖν ἐφ' οἷς
ἐπιθετο πρῶτον αὐτῷ, τὰ δὲ κτ' λέξιν
ἐγραφε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΒ΄.

Κατὰ τὸν ἄρθρον Εὐσεβίου, καὶ τὸν Μαυρήν.

Νικητὴς Κωνσταντῖνος Μέγιστος Σεβαστός, Μα-
καρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς Ἐπισκόποις Παλαιστίνης.

ΕΝ τῷ τῷ μέγιστον τῷ σοφιστῆς με κηδε-
στειας γέγονεν εἰς ἡμᾶς ἐνεργήματα, τὸ
καθαίρειν μεχερὶν παρ' ὑμῖν ἐναγῶν ἀν-
θρώπων δόξοιαν, διὰ τῶν πρὸς ἡμᾶς γνωρίσται
γραμμάτων. ὡς τῷ περὶ τῆς ἐπινοηθῆσεως
καὶ Θεραπειᾶς, εἰ καὶ βροδῶς, ἀλλ' ὅμως ἀνα-
καίως, δι' ἡμῶν τὸ παρθένον ἀμαρτήματα τυ-
χεῖν. καὶ γὰρ ἐστὶν ὡς ἀληθῶς δυοῦς ἐν ἡμῶν παμ-
μέθεσ, ἰδὲς ἀγίως ἰσχυρῶν ἀνοσιῶν καὶ
καὶ μασιμάτων. τὸ δὲ ἐστὶν ἀδελφοὶ παρῶν
Φιλέσται, ὃ τὴν ὑμῶν παρελθὸν ἀχί-
νησιν, ἡ ἀσχετημένη διὰ τὴν πρὸς τὸ θεῖον ἐυ-
καίρειαν ἐχ' οἷα τε γέγονεν ἀποσιωπῆσαι

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΓ΄.

Ὅτι ὁ σὺ τὴν ἄρθρον αὐτῶν τῷ Ἀβραάμ.

ΤΟ χαλεπὸν ὅπερ ἔσται δρῶν τὴν Μαυρήν
πρὸς τὰς ἀρετὰς, ἐν ᾧ τὸν Ἀβραάμ τὴν
ἐστὶν ἐγκρατεῖα μαρτυροῦν, παντῶς ἰσχυ-
ρῶν δευδαμῶν μαινεσθαι φησὶν εἰδω-
λά τε ὑπαντῆσθαι ἰσχυρῶς ἀξία παρ' αὐ-
τὴν ἰσχυρῶς, καὶ βωμὸν ἐδήλωσε πλησίον ἐ-
στῆναι, καὶ θυσίας ἀκαθάρτους σιωχῶς
ἐπιτελεῖσθαι. ὅθεν ἐπειδὴ καὶ τῶν καιρῶν τῶν ἡ-
μετέρων τῷ κρατεῖ ἡμεῶν ἀλλοτρίων, καὶ
τῆς τῷ τῷ ἀγίῳ ἀνάξιον ἀκαθάρτων
καὶ γινώσκων ὑμῶν τὴν σεμνότητά βέλομαι,
ἐδήλωσθαι παρ' ἡμῶν πρὸς ἀκαθάρτων τὸν διαση-
μῶτατον κόμητα καὶ φίλον ἡμῶν, γραμμάτων. ἵν'
ἀνευ τῆς ὑπεθέσεως, καὶ τὰ εἰδῶλα ὅσα δ' ἀν-
εἰ τῷ ἀσχετημένῳ εὐρίσκοιτο τόπος, περὶ
τῷ ἀσχετῶν καὶ βωμῶν ἐκ βαδίων ἀνακαρπῶν.
καὶ πᾶσι τοῖς ἑλμῶσι πτωχίας ἀξίον, καὶ
τὴν ἡμετέραν κέλευσιν, ἀσχετῶν τι ἐν τῷ
τῷ τῷ τῷ πρῶτον ἀκαθάρτων βασιλι-
κῆς οἰκοδομῆσαι κοσμεῖσθαι διατάξασθαι,
ὅπως ἀγίων ἀνθρώπων ἀξίον σιωδῶν
ἀποδειχθῆ. εἰ δὲ πρὸς τὸ πρῶτον ἀκαθάρτων

Apredicationem. Cujus exemplum hoc loco mihi inferendum videtur, quod Principis Dei amantissimi cura ac diligentia certius possit agnosci. Exprobrans igitur nobis ea quae in memorato loco geri acceperat, haec ad verbum scripsit.

С А Р У Т LII.

Constantini epistola ad Eusebium de Mambre. Victor Constantinus Maximus Augustus, Macario & ceteris Episcopis Palestinae.

Sanctissimae socrus meae vel hoc unum maximum erga vos beneficium est, quod sceleratorum quorundam nefariam audaciam, quae apud vos haecenus occulta fuerat, suis ad nos datis literis indicavit: ut quod diu neglectum est crimen, etiam si fero, attamen necessario competenti cura & animadversione a nobis emendetur. Est enim revera impietas gravissima, ut loca sancta detestandis piaculis inquinentur. Quidnam vero illud est fratres carissimi, quod cum vestram subterfugerit solertiam, nostra, ut diximus, socrus ob divini cultus reverentiam tacere non potuit?

С А Р У Т LIII.

Quod Servator noster ibidem visus est Abrahae.

Locus ille qui ad quercum Mambre vocatur, in quo Abrahamum habitasse comperimus, fertur a superstitionis quibusdam hominibus omni modo contaminari. Nam & simulacra omni digna exitio juxta illam arborem erecta esse; & aram proximè exstructam, & impura sacrificia assidue illic peragi, ad nos relatum est. Quod quoniam & alienum a temporibus nostris, & ipsius loci sanctimonia indignum videtur, sciat Gravitatis Vestrae mandatum a nobis esse per literas Acacio viro perfectissimo, Comiti & amico nostro; ut sine ulla dilatione & simulacra omnia quae memorato in loco reperta fuerint, igni tradantur, & ara funditus evertatur: Utque omnes qui post iustionem nostram impium aliquid admittere in eo loco ausi fuerint, debito supplicio afficiantur. Quem quidem locum puro Basilicae aedificio exornari praecipimus, ut idoneus sanctis viris confessus efficiatur. Quod

si quid aduersus præceptum nostrum
 geri contigerit absque mora ad clemen-
 tiam nostram literis vestris illud referri
 oportebit : ut quicumque deprehensus
 fuerit , tanquam violatæ legis reus ex-
 tremo supplicio afficiatur. Neque enim
 ignoratis , uniuersorum Dominum ac
 Deum illic primùm Abraham vitum
 cùmque eo collocutum esse. Illic sacro-
 sanctæ legis obseruantia primùm cepit.
 Illic primùm Seruator ipse unâ cum
 duobus Angelis præsentia suæ copiam
 Abraham fecit. Illic Deus primùm ho-
 minibus apparuit. Illic Abraham de futu-
 ra ipsius progenie prædixit, atque illic
 pollicitationem implevit. Illic multo
 antè nuntiavit , plurimarum gentium
 patrem atq; auctorem ipsum futurum.
 Quæ cùm ita sint , æquum esse videtur
 ut locus ille nostrâ curâ ac diligentia,
 tum ab omni piaculo purus conseruetur :
 tum in pristinam sanctitatem restitua-
 tur : ut impostero præter cultum
 omnipotentis Deo ac Seruatori nostro
 omnium Domino congruentem, nihil
 in eo loco peragatur. Quod quidem
 cum debita sollicitudine a vobis con-
 uenit obseruari , si quidem voluntatem
 meam , quæ ex Dei cultu præcipuè de-
 pendet, adimplere, uti confido, Gravi-
 tas Vestra desiderat. Diuinitas vos ser-
 uet fratres carissimi.

C A P U T LIV.

Fana & simulacra ubique diruta.

HÆc omnia Imperator ad gloriam
 salutiferæ Christi virtutis omni
 studio peragebat. Ac Deum quidem
 Seruatorem suum hac ratione colere
 non cessabat. Gentilium verò supersti-
 tiosum errorem, omnibus modis stude-
 bat convincere. Itaque quorundam in
 urbibus fanorum vestibula nudabantur,
 valvis iussu Imperatoris orbata; aliorum
 tectum corrumpebatur, tegulis amotis.
 Nonnullorum veneranda ex ære simu-
 lacra, quæ error maiorum multis jam
 annis magnificè iactabat, per fora urbis
 ab Imperatore cognominatæ, omnium
 oculis subjecta sunt. Adcò ut ad ludi-
 brium & contumeliam spectantium pa-
 terent expositi, hic Pythius Apollo, il-
 lic Sminthius : & in ipso quidem circo
 tripodes Delphici ; Musæ autem Heli-
 conides in palatio. Denique civitas illa

A γενέσθαι συμβαίν, χωρὶς ἰσως μελλήσεσθαι
 ἡμετέρας ἡμερότητι δι' ὑμετέραν δολο-
 γραμμάτων γνωριζήναι πρέπει. νατα-
 λισκόμενον, ὡς ᾤσανομήσαντα, τὴν ἀναστα-
 κόλασιν ὑποσῆναι προσάξωμεν. ἐγὼ ἀγα-
 τε, ἐκεῖ πρῶτον τὸν τῶν ὅλων δεσποτῶν
 ᾤφθαι τῷ Ἀβραάμ, καὶ διελέχθαι ἐκεῖ
 οἶον πρῶτον ἢ τῷ ἁγίου νομοῦ θερησκείαν
 ταρχὴν ἐλήφεν· ἐκεῖ πρῶτον ὁ σωτῆρ ἀν-
 μῆ τῶν δύο ἀγγέλων, τὴν εὐαγγ. ἐπιφάνειαν
 τῷ Ἀβραάμ ἐπέδρασε. ἀφ' οὗ ἐκεῖ τὸ
 θεώποισ ὁ θεὸς ἤρξατο φαίνεσθαι ἐκεῖ τῷ
 Ἀβραάμ πρὸς τὸ μέλλοντος αὐτῷ ἀποστο-
 λωσὸν ἰσχυρῶς καὶ ᾤσανομήσαντα, γὰρ τῶν
 γελίαν ἐπλήρωσεν· ἐκεῖ πλείων ὅσων ἐστὶν
 ἐσεσθαι αὐτὸν πατέρα, προεκήρυξεν ὡς αὐτῶν
 ἐχόντων, ἀξίον ἐστὶν ὡς γὰρ μοι καὶ φαίνεται
 διὰ τῆς ὑμετέρας φροντίδος, καὶ καθ' ἑαυτὸν
 παντὸς μιάσματ' ὅσον τὸν τόπον ἐστὶν φησὶ
 ἰσχυρῶς, καὶ πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἀγιότητα ἀνα-
 λείσασθαι. ὡς μηδὲν ἕτερον ἐπ' αὐτῷ πρὸς
 ἡμῶν ἢ τῶν ὅλων δεσποτῶν θεῶν τελευτῶν
 σκείαν ὅπως μετὰ τὴν δεξιᾶν προσήκουσας φη-
 λήν φροντίδος, εἰ γὰρ μοι τὰ καθ' ἑαυτὸν
 θεοσεβείας ὁμοειδέως ἡγετημένα, ὡς περὶ οὐκ
 πέπεισμαι, ἢ ὑμετέρα σεμνότης πικρῶς
 βούλεται. ὁ θεὸς ὑμᾶς διαφυλάξει, ἀδελ-
 φοὶ ἀγαπητοί.

Κεφ. ΝΔ.

Eidololatriæ & εὐαγγ. πανταχῶν κατάλυσις.

Πᾶντα μὲν δὴ ταῦτα συμπληρῶν εἰς δόξαν
 τῆς σωτηρίου δυνάμεως βασιλεὺς ὁ
 πραγματεύετο, καὶ τὸν μὲν αὐτῷ σωτῆρα
 ᾧ δὲ πη διετέλεθ' ἡγεαίρων, τῶν δὲ γε τῶν ἐπι-
 δεικνύμενων πλάνην, παντοίως ἐξηλάττω-
 τρόποις, ἐνθεν εἰκότως ἐγυμνοῦτο μὲν αὐτῶν
 τῶν κατὰ πόλιν νεῶν τὰ προπύλαια, ἐπιφάνει-
 ρημα γινόμενα βασιλείως προσάγματι
 ρων δὲ ἢ ἐπιτοίς ὀρόφοις ἕξην, τῶν κατὰ πόλιν
 ἀφαιρουμένων, ἐφείβετο ἄλλων τὰ συμ-
 χαλκουργήματα, ἐφ' οἷς ἡ τῶν παλαιῶν ἀπο-
 τη μακροῖς ἐσεμνολογεῖτο χρόνοις, ἐκδύνα-
 τοῖς πᾶσιν ἐν ἀγοραῖς πάσαις τῆς βασι-
 λείως πόλεως ἀφαιτέρετο ὡς εἰς ἀγορᾶν
 να θεῶν προκείσθαι τοῖς ὀρώσῳ, ᾧ δὲ μὲν
 τὸν Πύθιον, ἐτέρωθεν δὲ τὸν Σμίνθιον, καὶ
 αὐτῶν δὲ ἐπιποδορμῶν, τοὺς ἐν Δελφοῖς τῶν